

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Lekárska fakulta
Ústav verejného zdravotníctva a hygieny

UČEBNÝ PLÁN PREDMETU

Názov predmetu: Hygiena životného prostredia 2

Podmieňujúci predmet: Hygiena životného prostredia 1

Študijný program: VEREJNÉ ZDRAVOTNÍCTVO

Kategória predmetu: povinný

Forma výučby: prednáška/cvičenie

Forma ukončenia: skúška

Forma štúdia: denná

Obdobie štúdia: 4. semester

Rozsah výučby: 2/3 hod./týždeň

Počet kreditov: 5

Legislatívne normy dole pod rozvrhom.

Týždeň	Prednáška 11,15 -12,45 hod. ÚVZ a H Šrobárova 2, ŠP5	Cvičenie 13,00 - 15,15 hod. ÚVZ a H Šrobárova 2, ŠP5
1. 11.2. 2026	zmena času 13,45 -15,15 hod. Karcinogény, mutagény a teratogény v životnom prostredí. IARC, hodnotenie karcinogénov podľa IARC. Možná exkurzia v teréne. prof. MUDr. K. Rimárová, CSc.	zmena času 11,15 -13,30 hod. Bývanie a zdravie, faktory ovplyvňujúce kvalitu vnútorného prostredia, syndróm chorých budov. International health. Požiadavky na vnútorné prostredie budov. Legislácia. Podmienky seminárnej práce a inštrukcia pre prípravu seminárnych prác. Možná exkurzia v teréne. MVDr. Z. Sulínová, PhD.
2. 18.2. 2026	Hygienická problematika zdravotníckych zariadení z pohľadu vplyvu na ŽP. Možná exkurzia v teréne. prof. Mgr. MUDr. E. Dorko, PhD., MPH, MBA	Optické žiarenie v životnom prostredí. Legislácia. Možná exkurzia v teréne. MVDr. Z. Sulínová, PhD.
3. 25.2. 2026	Hluk v životnom prostredí, legislatíva. Monitorovanie hluku v ŽP, nápravné opatrenia. Možná exkurzia v teréne. Mgr. A Houžvičková, PhD.	Hluk, rozdelenie, vplyv hluku na organizmus človeka, ochranné opatrenia proti hluku. Možná exkurzia v teréne. Mgr. J. Roman
4. 4.3. 2026	Hygienické požiadavky na hromadné ubytovanie (ubytovne, zotavovne, stanové tábory). Možná exkurzia v teréne. prof. Mgr. MUDr. E. Dorko, PhD., MPH, MBA	Štátny zdravotný dozor, atribúty, zásady, výkon ŠZD. Možná exkurzia v teréne. Mgr. S. Miškárová
5. 11.3. 2026	ŠZD v zariadeniach rekreácie a športu. Legislácia. Možná exkurzia v teréne. Mgr. J. Diabelková, PhD.	ŠZD v zariadeniach, pri ktorých dochádza ku kontaktu s ľudským telom (soláriá, masáže a rekondičné služby, holičstvá,

		kaderníctva, pedikúra, manikúra, sauny, tetovanie, pearcing a pod.). Možná exkurzia v teréne. MVDr. Z. Sulínová, PhD.
6. 18.3. 2026	zmena času 13,45 -15,15 hod. <i>Endokrinné disruptory a plasty v životnom prostredí.</i> <i>prof. MUDr. K. Rimárová, CSc.</i>	zmena času 11,15 -13,30 hod. <i>Plasty a verejné zdravie – základná charakteristika plastov. Výskyt plastov v životnom prostredí. Cesty expozície človeka plastom. Chemické látky uvoľňované z plastov. Mikroplasty a ich výskyt v pitnej vode, ovzduší a potravinách. Zdravotné účinky plastov. Rizikové skupiny populácie. Úloha hygienika a lekára v prevencii.</i> <i>Možná exkurzia v teréne.</i> <i>Mgr. A Houžvičková, PhD.</i>
7. 25.3. 2026	zmena času 13,45 -15,15 hod. Hygienická problematika zariadení sociálnych služieb. Možná exkurzia v teréne. <i>prof. MVDr. T. Kimáková, PhD.</i>	zmena času 11,15 -13,30 hod. Čistička odpadových vôd - praktické cvičenia. Možná exkurzia v teréne. <i>Mgr. S. Miškárová</i>
8. 1.4. 2026	Prírodná a umelá rádioaktivita. Biologické účinky ionizujúceho žiarenia. Možná exkurzia v teréne. <i>doc. RNDr. A. Čipáková, PhD.</i>	Rádioaktivita v životnom prostredí, monitorovanie z pohľadu RÚVZ Možná exkurzia v teréne. <i>doc. RNDr. A. Čipáková, PhD.</i>
9. 8.4. 2026	Princípy a kritéria radiačnej ochrany. Radiačná záťaž obyvateľstva. Možná exkurzia v teréne. <i>doc. RNDr. A. Čipáková, PhD.</i>	Rádioaktivita v pracovnom prostredí a monitorovanie pracovísk z pohľadu RÚVZ. Možná exkurzia v teréne. <i>doc. RNDr. A. Čipáková, PhD.</i>
10. 15.4. 2026	Hygiena sídelných útvarov, územné plánovanie, problematika bývania, základné priestorové požiadavky na vnútorné prostredie bytov. Príklady z praxe hygienika - monitorovanie vplyvu nežiaducich faktorov v sídelných útvaroch na verejné zdravie. Možná exkurzia v teréne. <i>prof. MUDr. K. Rimárová, CSc.</i>	Hygienická problematika pohrebníctva v praxi. Hygienická problematika pohrebníctva, ŠZD v oblasti pohrebníctva. Možná exkurzia v teréne. <i>Mgr. A. Houžvičková, PhD.</i>
11. 22.4. 2026	Základné indikátory znečistenia vody, ovzdušia. Základy ŠZD. Možnosť prednášky v teréne. <i>Mgr. A. Houžvičková, PhD.</i>	Seminár - Problematika hluku. <i>Mgr. A. Houžvičková, PhD.</i>
12. 29.4. 2026	Elektromagnetické polia v životnom prostredí. Legislatíva. Vyhláška MZ SR č. 534/2007 Z. z. Možná exkurzia v teréne. <i>prof. MUDr. K. Rimárová, CSc.</i>	Seminár - Ionizujúce žiarenie, ochrana a zdravie. Prieběžné preverenie vedomostí. <i>prof. MUDr. K. Rimárová, CSc.</i>

13. 6.5. 2026	ŠZD na prírodnom kúpalisku. <i>Legislatíva. Možná exkurzia v teréne.</i> prof. Mgr. MUDr. E. Dorko, PhD., MPH, MBA	Klimatické zmeny, medzinárodné dohody, návrhy EÚ na zníženie emisií. Možná exkurzia v teréne. MVDr. Z. Sulínová, PhD.
14. 13.5. 2026	Kvalita ŽP, kvalita potravín, kontaminanty. Slovenský potravinový kódex. prof. MUDr. K. Rimárová, CSc.	Vplyv dopravy na životné prostredie. Kontrola seminárnych prác. Priebežný test. prof. MUDr. K. Rimárová, CSc.

Odporúčaná literatúra:

1. Holéczyová G., Čipáková A, Dietzová Z.: Hygiena životného prostredia, Košice, 2011, 202 s., ISBN 9788070978924.
2. Rovný I.: Preventívne lekárstvo. Učebnica pre stredné zdravotné školy. Osveta, Martin 1994, 273 s., ISBN 80-217-05-74-4.
3. Jurkovičová J. a kol.: Praktické cvičenia z hygieny I. UK v Bratislave 2005, 243 s.
4. Ševčíková L. a kol.: Hygiena, UK Bratislava, 2006, 328 s.
5. Rimárová, K.: Vybrané kapitoly z hygieny - environmentálnej medicíny. Košice, Elfa, 251 s. ISBN 9788080860905 2008.

Seminárne témy 22.4.2026 - Problematika hluku:

1. Hluk v priemysle.
2. Hluk v automobilovej doprave.
3. Vplyv hluku a vibrácií na organizmus.
4. Hluk v leteckej prevádzke.
5. Hlukové mapy.
6. Hluk v školách.
7. Environmentálny hluk - hluk v životnom prostredí.

Seminárne témy 29.4.2026 - Ionizujúce žiarenie, ochrana a zdravie:

1. Ionizujúce žiarenie.
2. Radiačná záťaž pracovníkov v zdravotníctve.
3. Ohrozenie obyvateľstva pri atómových haváriách.
4. Atómové elektrárne.
5. Ionizujúce žiarenie v potravinách.
6. Rádioaktivita v životnom prostredí – rádioaktívne oblasti vo svete.
7. Choroby z ožiarenia.

Podmienky na spracovanie seminárnej práce:

1. Formát MS PPT
2. Rozsah 25 slidov, približne 15-20 minútový referát
3. Vyučujúci, ktorý vedie seminár, napíše do dochádzky študenta, že seminárna práca bola odovzdaná.

Podmienky pre absolvovanie predmetu:

1. 100 % účasť na praktických cvičeniach
2. účasť na prednáškach
3. aktivita na praktických cvičeniach a seminároch
4. skúška písomnou formou dištančne alebo prezenčne podľa typu štúdia

Platná legislatíva

Vyhláška MZ SR č. 308/2012 Z. z. o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku

Vyhláška MZ SR č. 309/2012 Z. z. o požiadavkách na vodu určenú na kúpanie

Vyhláška MZ SR č. 550/2007 o podrobnostiach o požiadavkách na výrobky určené na styk s pitnou vodou

Vyhláška MZ SR č. 539/2007 Z. z. o podrobnostiach o limitných hodnotách optického žiarenia a požiadavkách na objektivizáciu optického žiarenia v životnom prostredí

Vyhláška MZ SR č. 534/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zdroje elektromagnetického žiarenia a na limity expozície obyvateľov elektromagnetickému žiareniu v životnom prostredí

Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí

Vyhláška MZ SR č. 525/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na telovýchovno-športové zariadenia

Vyhláška MZ SR č. 554/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia starostlivosti o ľudské telo

Vyhláška MZ SR č. 259/2008 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia

Zákon č. 2/2005 Z. z. o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí a o zmene zákona NR SR č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov

Nariadenie vlády SR č. 43/2005 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o strategických hlukových mapách a akčných plánoch ochrany pred hlukom

Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 247/2017 Z. z. , ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou.

Garant predmetu: prof. MUDr. Kvetslava Rimárová, CSc.
Prednostka ÚVZaH: prof. MUDr. Kvetoslava Rimárová, CSc.